

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. j. An sit aliqua distinctio inter essentiam & existentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

Iraque conceptus transcendens in eo differt à conceptu non transcendente, quod conceptus transcendens cum includatur formaliter in omnibus differentiis, habet in illis eandem formalitatem & denominationem, quam habet in statu præcisionis; idem substantia differt ab accidente per conceptum, qui verè denominatur ens. Conceptus verò non transcendens, cum non includatur in suis differentiis, non eandem habet in illis formalitatem & denominationem, quam habet in statu præcisionis; idem verum non est quod rationale & irrationale differant in aliquo quod formaliter sit animal, cum rationalitas & irrationalitas non sint formaliter animalitas.

Ens igitur analogum est, quia eius inferiora differunt per formalissimam rationem entis, id est per aliquid quod formaliter est ens; unde argumentor. Substantia & accidens non conveniunt vniuocè in communi ratione entis, si non eodem modo conveniant in ea ratione communi, quo conveniunt in ratione communi animalis rationalis & irrationalis: sed substantia & accidens in ratione communi entis non conveniunt eo modo, quo rationale & irrationale conveniunt in ratione communi animalis, cum rationale & irrationale non differant in illo quod sit formaliter animal: ergo substantia & accidens non conveniunt vniuocè in ratione communi.

Eualio.

Dices, substantiam & accidens differre quidem in ratione communi entis ut contracta, non differre autem in ratione communi entis ut præcisa; atque adeo illam rationem communem ut præcisam non esse analogam, sed vniuocam.

Sed contra; nam ut aliqua ratio sit vniuoca, necesse est ut eandem habeat formalitatem contracta & abstracta, id est ut contractio fiat per formalitatem adæquatè distinctam à ratione communi; atque adeo ut formalitas contrahens non includat rationem illam quæ contrahitur; sic enim ratio illa communis non habet essentialem dissimilitudinem, cum in utroque statu eadem sit. At verò transcendentia facit dissimilitudinem, quia illammet formalitas, quæ fuerat abstracta, dissimilitudinem essentialem habet in suis differentiis, in quarum conceptu includitur; unde illa ratio partim eadem est, quia omnia inferiora entis habent conceptum entis; partim diuersa, quia illomet conceptu differunt substantia & accidens. Idem,

Altera probatio.

Argumentor secundò. Tunc aliqua ratio est partim eadem, partim diuersa, quando in statu abstractionis est eadem, in statu verò contractionis est diuersa: illa ratio quæ formaliter includitur in suis differentiis huiusmodi est: ergo illa ratio quæ formaliter includitur in suis differentiis est partim eadem, partim diuersa. Maior ex eo patet, quia in omnibus vniuocis videmus quod ratio communis, tum in statu abstractionis, tum in statu contractionis eadem est formaliter; nam animalitas v.g. etiam prout contracta ad hominem & brutum, non est diuersa formaliter; quia non includitur formaliter in conceptu suarum differentiarum. At verò ens ut contractum ad substantiam formaliter diuersum est à ratione entis contracta ad ipsum accidens, quia ens formaliter includitur in differentia substantiæ, & in differentia accidentis.

Denique illa ratio non est vniuoca, quæ non eodem planè modo participatur: illa ratio quæ includitur formaliter in suis differentiis, non eodem modo participatur, cum sit diuersa formaliter prout participatur: ergo illa non est vniuoca. Nam differentia entis secundum se totas sunt entia: sed

illæ differentia secundum aliquid sui differunt: ergo illæ differunt formaliter in ratione ipsa entis.

Ad primam respondeo concedendo substantiam non esse de conceptu entis sumpto in statu abstractionis, sed esse de conceptu entis in statu contractionis. Ad illam ergo maiorem: nulla res fieri potest quidditatiuè diuersa per id, quod non est de illius quidditate, in statu tum abstractionis, tum contractionis, concedo; quod non est de illius quidditate tantum in statu abstractionis, nego. Nam ratio vniuoca debet esse omnino eadem in utroque statu.

Ad secundam eadem responsio locum habet: vniuoca est illa ratio, quæ omnino est eadem, tum abstracta, tum ut contracta; id est, quæ nullas includit differentias tum in statu abstractionis, tum in statu contractionis. Similiter illud non facit rationem entis esse præcisam analogam, quod non includitur in ratione entis præcisa, negatur, si formaliter includatur in ea ut contracta. Hoc autem argumento vsus sum nuper aduersus eos, qui negant transcendentiam esse causam analogiæ, neque potest illis mea responsio esse vsui.

Ad tertiam liquet responsio ex dictis in tertia conclusione.

QVÆSTIO II.

De essentia, existentia, & possibilitate entis.

Non potest adæquatè intelligi conceptus entis realis, de quo dixi hæcenus, donec tria illa de ipso explicentur, in quibus tota versatur realitas; earum autem recta intelligentia tria exigit: primò, an & qualis sit distinctio inter essentiam & existentiam; secundò, an & qualis sit actualitas essentia ab æterno; tertio, quid sit rerum possibilitas ante ipsam existentiam.

SECTIO I.

An sit aliqua distinctio inter essentiam & existentiam.

Errum est primò, proprium essentia conceptum esse, sicuti nuper posui, ut sit res ipsa, quatenus definitione aliqua explicabilis est; siue id, quod est radix, & fundamentum omnium proprietatum, quæ sunt in aliqua re. Conceptum autem existentia proprium esse ut sit forma metaphysica, quæ res formaliter transit à statu possibilitatis ad statum propriæ actualitatis; siue breuius, ut sit ipsa rei actualitas. Primò dicitur forma, quia concipitur aduenire ipsi essentia, & eam determinare; non est tamen physica quædam forma, cum non distinguatur realiter ab essentia, ut mox dicam; sed concipitur tamen tanquam actuans & determinans essentiam ipsam rei. Dicitur deinde, quia res formaliter transit à statu possibilitatis, ut distinguatur à causa efficiente, quæ constituit rem extra statum possibilitatis efficienter duntaxat; existentia verò constituit formaliter, quia tribuendo seipsam, & intrinsecè rem afficiendo, ponit eam extra statum possibilitatis. Quid autem sit huiusmodi status, dixerunt scilicet 3. Nunc satis est scire, illum esse statum, in quo sunt creaturæ antequam producantur; sicuti status actualitatis est is, in quo sunt creaturæ postquam sunt productæ, & nondum sunt

Quæst. II. Sect. I. de Essentia & Existent. 631

sunt destructæ; in quo videlicet dici potest, quod res alicubi sit, & apta sit habere veros effectus, & veras proprietates; quem statum exprimere solemus his verbis, *Extra causas suas esse*: quod patet solis creaturis posse convenire; Deus enim nullas causas habet, cum tamen perfectissimam habeat actualitatem, & existentiam.

Denique dixi existentiam constituere rem aliquam in statu propriæ actualitatis, quia res etiam antequam producantur, actualitatem quandam habent in suis causis; neque tamen habent existentiam, quia propriam non habent actualitatem.

Triplex comparatio essentia.

Certum est secundò tripliciter posse comparari essentiam, & existentiam: Primò enim potest comparari essentia pro ut in statu possibilitatis cum existentia exercita & actuali: secundò essentia pro ut actualis, reduplicatiue cum actuali existentia. Tertid sumi potest essentia ut actualis specificatiue, id est pro ut nec dicitur existentiam, nec illam negat, sed præscindit ab existentia & non existentia. Non est dubium quin essentia in secundo sensu, siue pro ut actualis reduplicatiue, identificetur etiam ratione cum existentia, quia essentia pro ut habens actualitatem est essentia formaliter ut existens. Difficultas igitur tantum est de essentia sumpta in primo & tertio sensu, an realiter distinguatur ab existentia, deinde utrum distinguatur ratione.

§. I.

Utrum essentia & existentia distinguantur realiter.

Partem affirmatiuam sequuntur Thomistæ omnes communiter, & cum illis Molina 1. p. q. 3. art. 4. disp. 2. Fonseca 4. Metaphys. cap. 2. quæst. 4. sect. 1. Negatiuam tenent Scotistæ, ac Nominales, & cum illis Suárez disp. 3. 1. sect. 1. & 5. Valentia 1. p. disp. 1. quæst. 3. p. 4. Valques 1. p. disp. 179. aliique Recentiores.

Prima dubitatio.

Ratio autem dubitandi est primò, quia nihil esse potest in potentia ad seipsum: sed essentia dicitur esse in potentia ad existentiam: ergo essentia & essentia sunt distinctæ. Deinde nihil concipi potest cum opposito eius cui identificatur: sed essentia concipi potest cum opposito existentia; potest enim concipi ut possibilis: ergo essentia non identificatur cum existentia.

Secunda.

Secundò essentia Petri nunc existens est eadem numero cum essentia Petri, quæ ab æterno est possibilis; hæc enim numero essentia Petri fuit ab æterno possibilis: sed essentia Petri ab æterno possibilis, non identificatur cum existentia actuali, quia existentia non est ab æterno, essentia verò est ab æterno: ergo actualis existentia Petri non identificatur essentia. Imò illa essentia Petri, quæ ab æterno est, concipitur eadem inuariata essentialiter, siue existat, siue non.

Tertia.

Tertid, receptum & recipiens distinguuntur: sed recipiens est essentia, existentia verò est receptum; dicitur enim communiter quod creaturæ habent esse receptum, esse autem Dei est esse irreceptum, atque adeò Deum esse actum purissimum. Non potest autem intelligi esse illud receptum creaturæ; nisi quod existentia eius recipitur in essentia: ergo distinguuntur in creaturis existentia & essentia. Vnde,

Quarta.

Quartò argumentor. Si existentia & essentia essent idem à parte rei, sequeretur non magis distinguuntur existentiam & existentiam in creaturis quam in Deo, atque ita creatura tam esset ens per essentiam

quàm Deus; & existentia tam esset essentialis creaturæ quàm Deo: hoc autem falsum esse Theologi omnes asserunt; admittenda enim est in creaturis compositio ex essentia & esse, quæ in Deo nulla est; Deus enim est suum esse, & ens per essentiam existens; quod conuenit creaturæ si existentia sit eius essentia: ergo in creaturis essentia & existentia distinguuntur. Imò quod conuenit contingenter, non conuenit per essentiam: existentia conuenit creaturæ contingenter: ergo non conuenit per essentiam.

Dico primò, essentiam pro ut possibilem distinguere realiter negatiue ab actuali existentia.

Existentia possibilis distinguitur.

Ratio euidens est, quia illa distinguuntur realiter negatiue, quorum vnum est ens, & alterum est non ens: sed essentia possibilis est non ens, existentia verò actualis est ens: ergo essentia possibilis, & actualis distinguuntur realiter negatiue, id est vna dicit realiter id quod altera negat. Deinde certum est existentiam distinguere à negatione sui: sed essentia possibilis habet carentiam existentia: ergo essentia possibilis non est actualis existentia.

Probatio.

Dices, hinc sequi quod essentia possibilis est subiectum priuationis existentia; habet enim carentiam existentia.

Instantia.

Respondeo essentiam non esse subiectum existentia, sicut homo mortuus non est subiectum mortis; idem enim homo dicitur esse viuus & mortuus, non quod homo qui erat viuus, sit subiectum mortis; sed tantum quod transmutatur à viuo in mortuum: similiter enim eadem res transmutari dicitur, ita ut nunc careat existentia, & dicatur possibilis; nunc habeat existentiam, & dicatur actualis.

Dico secundò, essentiam actualem non distinguere villo modo realiter ab existentia.

Existentia actualis non distinguitur.

Ratio est primò, quia essentia & existentia non sunt duæ res distinctæ, si absque superaddito intelligatur rem existere eo ipso quod essentia illa quæ erat possibilis, ponitur extra causas: sed eo ipso, quod essentia quæ erat possibilis, ponitur extra causas, recte intelligitur res existere sine villo superaddito: quod probò. Illud intelligitur existere, quod intelligitur esse actu, non autem in statu possibili: sed eo ipso, quod aliqua essentia ponitur extra causas, nihil aliud intelligendo, res intelligitur esse actu, non autem possibilis: ergo intelligitur existere.

Prima probatio.

Secundò: si essentia & existentia duæ sunt res distinctæ, necesse est ut terminent duplex fieri: sed implicat ut terminent duplex fieri, quod probatur. Si essentia terminaret aliquod fieri seclusa existentia, esset extra causas seclusa existentia; per ipsum enim fieri res est extra causas: sed essentia non potest esse extra causas seclusa existentia, cum existere non sit aliud quàm esse extra causas: ergo implicat ut essentia & existentia terminent duplex fieri. Confirmatur: nam in illo priori signo, quo Angelus v. g. intelligitur terminare creationem præscindendo à quolibet alio accidente superaddito, est formaliter extra causas; intelligitur enim esse creatus actu à Deo, esse dependens, egressus à sua causa, non autem in ea tantum existens, sed reuerà in seipso: ergo intelligitur existere.

Secunda probatio.

Tertid admissa reali distinctione inter essentiam & existentiam, admittendus necessarid est progressus in infinitum; nam illa existentia distincta realiter ab essentia, necessarid est aliqua realitas: ergo pro ut distincta realiter ab essentia, habet essentiam. Vel igitur existentia realiter distinguitur ab hac secunda essentia, vel non distinguitur. Si non distinguitur: ergo essentia & existentia non distinguuntur. Si distinguitur, iterum hæc existentia habet rea-

Tertia probatio.

litatem & essentiam distinctam ab illa essentia, à qua si distinguitur, iterum habet essentiam ab illa distinctam, & sic in infinitum.

Solutio primæ dubit. Ad primam respondeo distinguendo maiorem: nihil concipi potest in potentia actiua vel passiua ad seipsum, concedo; in potentia obiectiua, nego: potentia enim obiectiua est ipsa rei possibilitas. Essentia ergo quando est possibilis, concipitur in potentia solum obiectiua, non in potentia actiua vel passiua. Similiter distinguitur etiam altera maior: nihil concipi potest cum opposito eius cui est essentialiter identificatum, & formaliter, concedo; non enim licet coniungere, v. g. hominem cum opposito rationalitatis: cui est identificatum realiter tantum, non autem formaliter, nego. Nam albedo v. g. quæ fundamentum est relationis, concipi potest cum opposito ipsius relationis, idest sine similitudine. Essentia verò & existentia, tamen sint vnum realiter, formaliter tamen distinguuntur, vt dicam statim.

Solutio secundæ. Ad secundam respondeo ad illam propositionem, *Essentia Petri nunc existens eadem est numero cum essentia Petri, quæ ab æterno possibilis est*, distinguo; eadem est actu & adæquatè, nego; eadem est in potentia & inadæquatè, concedo. Idest essentia Petri existens secundum suam quidem entitatem, illa ipsa est, quæ erat possibilis; sed tamen in diuerso statu: nam existens est in statu actualitatis, possibilis autem erat in statu possibilitatis; vnde nego illam esse adæquatè eandem actu, cum habeat statum diuersum ab eo quem habebat prius. Imò eodem argumento aduersarij premi possunt, quibus opponi sic potest. Actualis existentia illa ipsa est, quæ fuit possibilis: sed existentia possibilis vt sic non est exercitium actuale ipsius existentie: ergo neque actualis existentia. Sicut ergo illi dicerent, existentiam actualem non esse actu eandem adæquatè cum existentia possibili, sed inadæquatè solum & in potentia; idem etiam à me dicitur de essentia possibili & actuali.

Solutio Tertiæ. Ad tertiam respondeo, posse dupliciter aliquid esse receptum appellari: primò receptum in aliquo; secundò receptum ab aliquo. Esse creaturæ non est necessariò receptum in aliquo; substantia enim non est in alio: sed receptum necessariò est ab aliquo, à causa nimirum efficiente. Cum tamen esse diuinum neque receptum sit in aliquo, nec ab aliquo. Vel etiam essentia creaturæ non est receptiua realiter existentie tanquam eius subiectum, sed formaliter tantum & per conceptum. Existentia diuina, neque realiter, neque formaliter recipitur in essentia; quia illæ in Deo identificantur, tum realiter, tum formaliter; vnde,

Solutio Quartæ. Ad quartam respondeo essentiam diuinam non in eo differre à creatura, quòd diuina realiter identificetur existentie, creata verò non identificetur: sed differunt, vt dixi, quòd creata differat conceptu, diuina ne ratione quidem distinguatur; existentia enim est eius essentia formaliter, cum Deus existat essentialiter. Quando ergo dicitur, *Deus est esse per essentiam & suum esse*, duplex esse potest sensus: primus est, Totum quod est in Deo, est Deus; nihil in eo est, quod non sit Deus: iustitia v. g. Dei est Deus. Non ita res habet in creaturis, v. g. in homine multa sunt accidentia, multæ partes, quæ non sunt homo. Secundus sensus est, Deus ita existit essentialiter, vt eius existentia sit formaliter eius essentia, quod in creaturis non ita esse modò declarandum est.

§. II.

Verum existentia & essentia distinguantur conceptu.

Essentia reduplicatiuè vt actualis identificatur cum existentia, non solum realiter, sed etiam conceptu, sicut supra dixi. Difficultas ergo est, verum essentia specificatiuè solum actualis, quæ neque dicit, neque negat existentiam, distinguatur ab ea per conceptum, ita vt conceptus vnus obiectiuus repræsentet essentiam, qui non repræsentet existentiam, etiam confusè.

B Ratio dubitandi primò est, quia illud omne, quod in suo conceptu includit realitatem, includit necessariò existentiam, vel possibilem, vel actualem. Ille conceptus, qui repræsentat essentiam, includit necessariò existentiam: ergo essentia & existentia non distinguuntur conceptu, cum esse reale non sit aliud, quam existere potentia vel actu. Imò si essentia distinguatur tanquam formalitas ex parte obiecti ab existentia, sequitur processus in infinitum; nam formalitas illa existentie est ens: ergo habet essentiam; & sic in infinitum.

C Secundò: Existentia prout præcendens ab essentia, includit necessariò rationem entis: sed ratio entis significat id quod habet essentiam: ergo existentia necessariò in suo conceptu includit essentiam, atque ita non distinguuntur ratione ab essentia. Deinde, vel essentia concipitur in statu possibili, & sic includit existentiam possibilem; vel in statu actuali, & includit existentiam actualem: ergo quomodocumque concipitur essentia, semper includit existentiam. Denique creatura concipi non potest sine creatione: ergo neque sine existentia; creatio enim non potest considerari sine suo termino: sed terminus creationis est existentia: ergo creatio concipi non potest sine existentia.

Tertio: Illa formalitas, quæ per præcisionem est essentia, & non existentia, est reuera possibilis, & realis: ergo quando concipitur illa formalitas existentie vt possibilis & realis, concipitur formalitas existentie. Imò argumentor euidenter. Vt essentia & existentia distinguantur conceptu ex parte obiecti, necesse est vt concepta essentia, concipiat ex parte obiecti aliquid, quod non concipiat concepta existentia; & contra, quando concipitur existentia, non concipitur essentia: hoc vtrumque falsum est; nam concepta essentia possibili, concipitur totum quod est possibile: sed illud idem totum, quod est existens, erat possibile: ergo quoties concipitur essentia possibilis, totum concipitur quod est existens: ergo concepta essentia, concipitur existentia; & concepta existentia, concipitur essentia; quia concipitur totum quod est existens: sed totum quod est existens, erat possibile: ergo concepta existentia concipitur essentia. Neque licet recurrere ad diuersum statum dicendo, quod eadem res est existens, & possibilis: sed habet statum quando est existens, quem non habet quando est possibilis. Contra enim infit. Ille status, quem res habet dum existit, prius erat possibilis: sed concepta essentia possibili, concipitur totum quod est possibile: ergo concepta essentia possibili, concipitur etiam hic status.

Dico primò, essentiam actualem specificatiuè sumptam distingui ratione ratiocinata per conceptum obiectiuum diuersum ab existentia actuali; & essentiam specificatiuè possibilem distingui ratione ratiocinata ab existentia possibili. Ita communis fert sensus tam Doctorum,

Quæst. II. Sect. II. Essentia ab æterno. 633

Doctorem, ut recte ostendit Suarez *disp. 31. sect. 6.* repugnant autem quidam Recentiores etiam Theologi, qui multa hinc disputant de distinctione scientia simplicis intelligentia in Deo, à scientia visionis; altera enim est scientia possibilem, altera existentium: unde si non differt conceptu essentia ab existentia, sequitur neque distingui conceptu duas illas scientias; quæ tota doctrina nititur leuissimâ vocum æquiuocatione, ut patet.

Probat. Ratio est, quam nuper indicaui, quia existentia non potest esse essentialis enti contingenti, qualis est omnis creatura: sed si essentia creaturæ formaliter esset eius existentia, sequeretur existentiam essentialem esse creaturæ; tota enim ratio cur, existentia essentialis sit Deo, est quia existentia est formaliter essentia Dei, qui propterea dicitur reuera ens per essentiam: ergo existentia creaturæ non est formaliter eius essentia, alioqui verum omnino esset, quod creatura est ens per essentiam, seu existens essentialiter. Deinde quando dicimus essentiam Angeli v. g. non esse illius existentiam, sensus non est, quod eius essentia non sit eius essentia; hoc enim est aperte falsum: sed si essentia & existentia Angeli identificantur conceptu, sensus huius propositionis, *Angeli essentia non est eius existentia*, erit iste: Angeli essentia non est essentia: ergo essentia & existentia non sunt vnum conceptu: est autem certum, quod de solo Deo verum est, eius essentiam esse existentiam.

Eius fundamentum. Dico secundo, explicari recte posse distinctionem rationis inter essentiam & existentiam absolute sumptas, ut essentia dicat solùm præcisiuam rei quidditatem, quæ definitione explicatur, & à qua res habet quod sit in tali vel tali gradu rerum, talis generis & speciei, & quod ei tales debeantur proprietates; existentia verò dicat statum illum actualitatis, quem essentia de nouo habet, quando de facto inuenitur alicubi in rerum natura. Statum de nouo acquirunt res creatæ, dum producuntur à Deo, & exeunt extra suas causas. Si enim Deus vellet, non acquirerent inquam illum statum, sed manerent semper in statu potentialitatis. Ipse verò Deus statum illum actualitatis ab æterno habuit, eumque vi existentia propriæ sibi vindicat. Fundamentum verò huius distinctionis, quam efficit intellectus noster inter essentiam & existentiam, est indifferentia illa, siue non repugnantia creaturæ ad vtrumque statum, potentialitatis videlicet & actualitatis; cum enim ex se neque hunc, neque illum statum sibi vindicet, siue illum de facto habeat, possumus apprehendere illam præciscendo ab utroque statu; & tunc conceptui nostro respondet conceptus obiectiuus solius essentia; quando verò eam apprehendimus sub statu actualitatis, superaddimus essentia alterum conceptum obiectiuum existentia.

Compositum Metaphysicum. Ex quibus colligo, resultare necessariò ex essentia & existentia compositum vnum Metaphysicum, in quo essentia se habet ut aliquid determinabile, existentia verò ut determinatiuum; cum enim essentia præcise sumpta per intellectum ponatur velut in statu indifferentia ad potentialitatem & actualitatem, actualitas tollit illam indifferentiam, & essentiam determinat ad vnum statum; unde merò essentia rationem habet determinabilis, existentia verò determinatiui.

Solutio primæ dubitationis. Ad primam respondeo concedendo quod essentia in suo conceptu includit rationem entis realis, saltem inadæquatè; unde distinguitur illa minor: sed ratio entis realis includit necessariò existentiam, adæquatè considerata, concedo; considerata inadæquatè, nego. Nam adæquatè considerata ratio entis

A est id quod habet essentiam aptam existere: inadæquatè autem considerata est id quod habet essentiam, seu quod potest habere veras proprietates & effectus præciscendo ab actualitate, & possibilitate. Deinde nego dari processum infinitum in formalitatibus, si formalitas essentia differt à formalitate existentia. Fateor enim quod hæc formalitas existentia præcisa ab essentia, includit rationem entis in communi, atque aded includit essentiam in communi, seu essentiam prout significat conceptum entis in communi; sed non significat essentiam hanc in particulari, v. g. essentiam hominis. Dixi autem existentiam posse præcisci ab essentia in particulari, non ab essentia in communi: ex quo

B Ad secundam responsio eadem est, quod existentia, prout præciscens ab hac essentia in particulari, semper includit rationem entis & essentia in communi. Deinde quando dixi essentiam distingui ratione ab existentia, sumpsi essentiam abstractam à statu possibili & actuali, prout significat id quod ipsa definitione rei explicatur, & est quidditas cui debentur veræ proprietates. Si enim sumatur essentia ut possibilis, includit haud dubiè possibilem existentiam; & si sumatur ut actualis, includit existentiam actualem; idè in conclusione dixi, essentiam specificatiuè actualem, vel possibilem, id est prout sumitur pro pura rei quidditate, distingui ratione ab existentia.

C Denique verum est, essentiam creatam, reduplicatiuè ut creatam, non posse concipi sine creatione & sine existentia possibili & actuali: sed essentia prout abstrahit à creatæ & increatæ, sine vtraque concipitur; idè creatura non potest adæquatè concipi sine creatione, sed concipi potest inadæquatè sine illa.

Solutio tertiæ. Ad tertiam corrui totum argumentum ex dictis, est enim, ut monui, mera verborum æquiuocatio, quæ si tollatur, explicato nomine essentia, nihil superest de quo possit dubitari. Illa igitur formalitas, quæ est essentia & non existentia, non concipitur ut possibilis, neque ut actualis, ut sæpe monui. Unde, quando abstrahitur essentia ab existentia, aliquid tunc ex parte obiecti concipitur conceptu existentia, nimirum ipsa rei quidditas; & quando concipitur existentia, concipitur aliquid quod non concipitur conceptu essentia, nimirum rei actualitas extra suas causas. Hanc igitur propositionem, Conceptu essentia possibili, concipitur totum quod est possibile, distingo; conceptu essentia possibili reduplicatiuè ut possibili, concedo; conceptu essentia possibili specificatiuè ut possibili, seu abstrahendo à rei possibilitate, nego concipi totum quod erat possibile. Similiter quando concipitur existentia adæquatè secundum quod est actu, verum est concipi totum quod est existens & prius erat possibile; sed quando inadæquatè tantum existentia concipitur, non concipitur totum quod est actu, sed solæ ut dixi, rei actualitas.

SECTIO II.

An essentia ab æterno habuerint aliquod esse actuale ante ipsam existentiam.

Posito quod essentia & existentia sint à parte rei vna res, disputatur vterius, vtrum antequam essentia creatæ acceperint essentiam, habuerint ab æterno esse aliquod reale: actuale. Certum enim est, illa habuisse esse possibile, de quo dicitur sectione sequenti. De illo igitur esse actuali essentiarum quatuor inuenio sententias, in quibus singulis non moror. Primò enim Vvicleffus volebat essentias non

*Prima sententia
Vvicleffus.*